

Als de waarheid boven water komt...

DE BELOFTE

SASKIA MOUISSIE

BEST OF YA XS

Ik heb je
 150
 zwart
 op, hier heb ik geen
 ik mis je
 de voordeur. Tegel voor tegel st
 de voorgang. Mijn vinger trilt boven
 als hij me ziet? 'Kom je me we
 naar? Rot op, hier heb ik geen z
 vader.' Douwe is vijftien. Twe
 litten in zijn wang. Tegel
 naar de voordeur. Mijn v
 zeggen als hij me zi
 naar? Rot
 van

BEST OF **YA**

XS

Hij past er niet in! Mijn scheepskist. De klep van mams Nissan stuit op een stapel dozen. Ik schuif, druk en duw. Het lukt niet.

Mam zit al klaar om te vertrekken, haar vingers trommelen op het stuur. 'Zet hem binnen bij de andere spullen. Die halen we later een keer op. Trouwens, wat heb je eraan in Amersfoort?'

Dat weet ik ook niet. Toch moet hij mee. Er zit een van de belangrijkste dingen in die ik bezit: een oude waterkaart van mijn vader. In het rood staat een zeiltocht uitgestippeld van Schier naar Texel. Die wil ik aan het eind van de zomer nazeilen. Samen met mijn vriend Tjibbe.

'Ik moet de kist nog waterdicht maken.' Ik til een doos uit de achterbak en zet mijn scheepskist ervoor in de plaats.

Mam stapt uit en wijst op de doos. 'Daar zitten wel de kampeerspullen in.'

'Die hebben we voorlopig niet nodig.' Ik sjouw hem naar ons huis dat binnenkort ons huis niet meer is en zet hem op de achtergebleven eettafel in de keuken. In de gang blijf ik staan. Door de deuropening van de woonkamer kijk ik naar de lichte plek op de muur. Daar hing een grote foto van mijn vader. De lege plek staart me verwijtend aan. Alsof ik pap in de steek laat door weg te gaan. Hij is al twaalf jaar dood, ik ken hem alleen

van foto's. Eentje in zijn kapiteinsuniform staat altijd op mijn nachtkastje. Als een talisman, een reddingsboei in zware storm, als voorbeeld hoe ik later zal worden.

'We moeten vooruitkijken,' zei mam toen we alles aan het inpakken waren en ik liet merken hoe waardeloos ik de verhuizing vond.

Sinds mam met die loser van een Henk omgaat, zegt ze dat steeds, 'vooruitkijken', vooral als ik naar mijn vader vraag. 'Je komt nu weer in een echt gezin en krijgt er twee zussen bij.' Ze zegt het alsof ze me een geweldig cadeau geeft. Niet normaal!

Waarom heb ik deze ramp niet zien aankomen? Henk vond ik meteen zo'n sukkel. Alles is overdreven aan hem: zijn harde stem, dat joviaal op mijn schouder slaan alsof die ervan af moest en zijn maffe aftershave die dagenlang in de kamer bleef hangen. Ik wist het zeker: Henk werd het niet. Wat heb ik over het hoofd gezien? Is ze gevallen voor die droeve hondenblik?

'Hij kan lekker koken en houdt van stedentripjes,' zei ze toen ik vroeg wat ze leuk aan hem vond.

'Hield pap daar niet van?'

'Die bleef het liefst thuis als hij terugkwam van zijn reizen.'

'Logisch, toch.'

Mam toetert. Djiezus, ze wil echt gauw weg. Het is de eerste maandag van de zomervakantie. In het afgelopen weekend heeft Henk met een busje de grote spullen opgehaald. Sytske, de oude buurvrouw, komt aangestrompeld en neemt voor de zoveelste keer afscheid.

'Wat fijn dat je moeder eindelijk weer het geluk gevonden heeft,' zegt ze met die doorrookte stem van minstens een pakje per dag.

Ik kruip in de auto. Het geluk gevonden? Wat een geklets! Alsof mam en ik al die jaren ongelukkig zijn geweest. Ik sla het portier dicht.

Sytske tikt op het raam. Ik laat het een klein stukje zakken.

'Ik zal jullie zó missen, dat wil je niet weten!' Ze snuit haar neus. 'Maar jij krijgt er twee zussen bij. Bofkont!'

Ik steek mijn duim op en sluit het raam.

2

In Amersfoort helpen mijn twee stiefzussen, Kim en Shirley, dozen naar mijn kamer te sjouwen. Ze hebben al een week vakantie en zijn net terug van een paar dagen bij hun moeder. Die woont sinds een jaar in Loosdrecht. Als ik vraag hoe het was kijkt vooral Shirley heel chagrijnig. Ze wil er niets over vertellen. Dus heb ik het er niet meer over.

Elke keer als ik hun huis binnenkom, wil ik mijn schoenen uittrekken, bang iets vuil te maken. Alles in huis is wit: muren, bank, vloertegels, witleren stoelen om de eettafel met een kil glazen blad. En alle kamers meuren naar bleekwater en dennenlucht. Daar komt zelfs de aftershave van Henk niet bovenuit.

In het afgelopen jaar heb ik de meiden verschillende keren ontmoet. Shirley is de kletskaus. Ze slist een beetje door haar slotjesbeugel. Dat is geen belemmering voor eindeloze verhalen over... ja, over wat eigenlijk? Kims mond staat ook nooit stil. Niet van het kletsen, maar van het kauwen: appels, wortels, stukjes selderij, schijfjes komkommer, en als ze die niet heeft, haar nagels, onderlip of de binnenkant van haar wang. Geen idee waarom. In gedachten noem ik ze Knabbel en Babbel. Niet dat ze op elkaar lijken. Totaal niet. Babbel is klein en mollig, vijftien, net zo oud als ik en Knabbel is zestien, lang, mager, kort haar in steeds een andere kleur. Nu is het blauw. Als ze in

Joure op bezoek waren, verveelden ze zich te pletter. Zelfs als ik ze het haventje liet zien waar Tjibbe en ik een oude boot opknappen. Ze vielen wel als een blok voor Tjibbe. Als ze hem plaagden door zijn Friese accent na te doen, lachte hij alsof het om een goeie mop ging en gooide er een schepje bovenop.

‘Vind je je kamer niet te klein?’ vraagt Shirley. Ze heeft de vreemde gewoonte onverwachts haar hoofd naar voren te zwaaien en dan in één keer haar blonde haren naar achteren te zwiepen. Ze duwt tegen mijn bureau dat net niet tussen de kast en het bed past. Het blijft scheef staan. De wastafel aan de andere muur staat onhandig in het midden zodat er niets naast past. Ik haal mijn schouders op en denk aan mijn ruime zolderkamer in Joure. Oké, ’s winters tochtte het, bij een stortbui lekte het dak en af en toe liep ik een splinter op als ik op blote voeten over de houten planken liep. Verder was hij helemaal perfect.

Het eerste wat ik doe, is de waterkaart aan de muur boven mijn bed plakken. Voor ik ga slapen zie ik dan voor me hoe mijn vader op de Waddenzee zeilde. De haventjes waar hij aanlegde, omcirkeld.

Voor het tijdperk Henk, vertelde mam regelmatig dat hij een zeiltocht maakte. Waarom vroeg ik niet waar en met wie? Ik was toen tevreden met wat ze vertelde. Ik miste pap ook niet echt. Komt het door Henk dat ik me nu afvraag wat voor man mijn vader eigenlijk was, wat hij belangrijk vond in zijn leven? Hij lijkt opeens één groot raadsel.

‘Wat is dit voor een saaie poster?’ Shirley tikt met de punt van haar roze gelakte nagel op de kaart.

‘Voorzichtig!’ Ik schuif haar opzij. ‘Weet je niet wat een waterkaart is?’

Knabbel en Babbel kijken elkaar aan.

‘Nooit gezeild?’ vraag ik.

Kim stopt even met kauwen. ‘Zeilen? Spannend. Mogen wij een keertje mee?’

‘Varen we met een stel vrienden naar een eilandje.’ In haar enthousiasme slist Shirley nog meer. ‘Iedereen neemt wat te drinken mee. Bouwen we een feestje. Geen ouders of andere pottenkijkers erbij. Lijkt me super.’ Ze zwiept haar haren naar voren en weer achterover.

Kim duwt haar zus opzij: ‘Zullen we je helpen uitpakken?’

‘Ik ben heel goed in het gezellig maken,’ lispelt Shirley. ‘Weet je, Douwe, toen ik een keer...’

Ik schud mijn hoofd. ‘Hartstikke bedankt.’ Ik loop naar de deur en houd die open.

Ik heb liever twee broers, zoals Tjibbe.

De eerste paar dagen in Amersfoort staan in het teken van dozen uitpakken, waar ik totaal geen zin in heb, en naar de huisregels van Henk luisteren. Gaap.

Op vrijdagavond willen de meiden me de binnenstad van Amersfoort laten zien. Veel volle terrasjes in de laatste zonnestralen.

We blijven even luisteren naar een man in een matrozenpak en met een accordeon. De kapiteinspet staat, zogenaamd lolig, schuin op zijn hoofd. Hij zingt weemoedige zeemansliedjes over verlangen, eenzaamheid en heimwee. Ik weet ook wel dat hij waarschijnlijk nooit een voet aan boord van een schip heeft gezet, maar door zijn hese stem en klagerige uithalen gaat mijn keel dichtzitten.

‘Hé, Shirley!’ Een jongen met een vlassig snorretje slaat zijn armen om haar heen. ‘Ga je mee naar Brave Hendrik?’

‘Kom op, Kim,’ zegt Shirley. ‘Dat is leuk voor Douwe, ziet hij ons schoolcafé.’ Ze loopt al met Snorremans mee.

Kim kijkt naar mij.

Het is druk en rumoerig in het oude, schemerige kroegje. Het ruikt naar bier en frituur. De meiden stellen me voor aan bekenden van school. Hun namen versta ik niet of ik vergeet ze meteen.

Shirley's vriend haalt een klein flesje rum uit zijn binnenzak. Hij draait zijn rug naar de bar en giet een scheut in een paar glazen cola die hij heeft gehaald. Shirley giechelt en proost naar hem.

Kim legt haar hand op haar glas. Ik til het mijne net op tijd open en neem een slok. De jongen haalt zijn schouders op. Waar kent Shirley hem van? Hij ziet eruit als achttien of ouder.

‘Niets thuis vertellen, hoor,’ zegt ze tegen mij.

‘Waar zie je me voor aan?’

Het rumoer gaat over in gelach en geschreeuw. Geen droevige zeemansliedjes, maar vrolijke meezingers. Nou ja, vrolijk... de brief die het jongetje aan een vlieger hangt voor zijn overleden moeder is eigenlijk heel zielig, maar ik moet vreselijk lachen om Kim. Ze kent alle woorden en zingt luidkeels en ongelooflijk vals mee.

Na een tijdje gaat ze op zoek naar haar zus. ‘We gaan!’ zegt ze boos. Ze trekt een glas uit Shirley's handen. ‘Ophouden met dat gezuip!’

Op weg naar huis verliest Shirley verschillende keren haar evenwicht en stapt af. ‘Niets thuis vertellen, hoor,’ lispelt ze weer tegen mij.

Henk zit beneden op ons te wachten. Mam is al naar bed.

Hij kijkt op van zijn sudoku en tikt op zijn horloge. Eerst snap ik niet wat hij bedoelt. Op mijn eigen horloge zie ik dat het kwart over twaalf is.

‘De regel is om twaalf uur thuis,’ zegt hij tegen Kim. ‘En daar houd jij je ook aan.’ Hij wijst met zijn potloodje naar mij.

‘Ik kon het sleuteltje van mijn fiets niet vinden,’ zegt Kim. ‘Douwe hielp me zoeken.’

Shirley is meteen naar boven gestommeld.

‘Oké, ik laat het hierbij. Houd je in vervolg aan de afspraak.’

Stomverbaasd blijf ik staan. Dit is niet normaal, joh. Een kwartier na twaalfen!

‘In Joure maakte ik het zelf uit.’

Henk smijt zijn puzzelboekje op het tafeltje naast hem. ‘Je bent in mijn huis en je houdt je hier aan mijn regels!’ Een onverwachte niesbui smoort hij in een grote, witte zakdoek.

Kim trekt me aan een arm de kamer uit.

‘Niet ertegenin gaan,’ fluistert ze op de gang. ‘Anders mogen we een paar weekends niet weg.’